

حکومت اشکانیان

بلاش یکم و احیای تمدن ایرانیان باستان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۳۱ مرداد ۱۳۹۲ - ۴۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

نگاهی به دوران بلاش یکم بلاش یکم با آنکه دانش همه جانبه ای از اشکانیان و این پادشاه در دسترس نیست اما با بررسی منابع می توان دریافت که بلاش یکم سرداری کاردار و شایسته و صاحب عزمی راسخ بود. در زمان بلاش علائم احیای ایرانیگری آشکار گردید. بلاش یکم از تواریخ این چنین بر می آید که ایران در دوران اشکانی قدرت بزرگی بوده است اما متأسفانه اطلاعات زیادی از آن دوران باقی نمانده است. به نظر می رسد بسیاری از منابع داخلی نابود شدند و در نتیجه آگاهی کامل و دقیقی از دوران اشکانی در دست نیست. اما با این حال نام

پارسیان دژ / حکومت اشکانیان

نگاهی به دوران بلاش یکم

بلاش یکم

با آنکه دانش همه جانبه ای از اشکانیان و این پادشاه در دسترس نیست اما با بررسی منابع می توان دریافت که بلاش یکم سرداری کاردان و شایسته و صاحب عزمی راسخ بود. در زمان بلاش علائم احیای ایرانیگری آشکار گردید.

بلاش یکم

از تواریخ این چنین بر می آید که ایران در دوران اشکانی قدرت بزرگی بوده است اما متأسفانه اطلاعات زیادی از آن دوران باقی نمانده است. به نظر می رسد بسیاری از منابع داخلی نابود شدند و در نتیجه آگاهی کامل و دقیقی از

دوران اشکانی در دست نیست.

اما با این حال نام شاهنشاهی به نام بلاش در میان شاهنشاهان اشکانی قابل توجه است. بلاش یکم یا اشک بیست و دوم شاهنشاهی بود که بعد از مدت ها که از حمله ی الکساندر به ایران می گذشت ایرانیگری را احیا کرد. پس از مرگ ونن دوم، پسرش بلاش عهده دار مقام سلطنت شد. وی در آغاز پادشاهی با گرفتاری های فراوان روبرو گردید. از مهم ترین مشکلات آن دوره مشکل ارمنستان بود که جنگ های بسیاری بر سر این منطقه صورت می گرفت. اما بلاش با خردمندی این موضوع را با صلح حل و فصل کرد.

صلح پایدار میان ایران و روم

رادامیستاس پادشاه ارمنستان که دست نشانده ی روم بود، به مجرد نزدیک شدن سپاه بلاش فرار اختیار کرد و بلاش فرزند خود تیرداد را جای وی مستقر ساخت و این اقدام بر اعتبار ایران در انظار جهانیان افزود. اما این پایان کار نبود، نرون امپراتور روم از این موضوع آگاه شد و سردارانش را برای باز پس گرفتن ارمنستان به آنجا فرستاد و موفق هم شد. این موضوع به دلیل مشغله ی بلاش در موارد دیگر از جمله شورش گرگان و فتنه ی دیگر فرزندان بود. بلاش سفیری نزد امپراتور روم اعزام داشت و به عمل کوربولو اعتراض کرد و سپس با سپاهی گران وارد بین النهرین شد. در همین هنگام رومیان تقاضای آشتی کردند و پیمان مهمی بین ایران و روم بسته شد. پیمانی که میان نرون و بلاش بسته شد صلح استواری را بین دو طرف برقرار کرد، به طوریکه دو دولت مدت ۵۰ سال نسبت به یکدیگر در حالت متارکه و عدم تعرض باقی ماندند.

جمع آوری اوستا

هرچند درباره چگونگی جمع آوری اوستا و زمان گردآوری آن اطلاعات دقیق و بدون نقصی در دست رس نیست اما به نظر می رسد بلاش یکم کار جمع آوری دوباره اوستا را آغاز کرد و چنین می آید که وی احترام شدیدی به آئین زرتشت داشته است. در دینکرت راجع به این مورد سخن به میان آمده است. البته به نظر می رسد جمع آوری اوستا در زمان اردشیر بابکان بنیان گذار دودمان ساسانی به پایان رسید.

احیای ایران

در زمان بلاش یکم علائم احیای ایرانیگری آشکار گردید. در پشت سکه های بلاش نقش آتشگاهی با یک تن مؤبد زرتشتی دیده می شود و این نخستین باریست که سکه های ایرانی با الفبای پهلوی ضرب می گردد.

بعد از مدت ها که خط یونانی در ایران رایج بود این اتفاق افتاد. شاید بتوان گفت بلاش زمینه ساز یک تحول بزرگ را فراهم آورد.

صفات بلاش اول

با آنکه دانش همه جانبه ای از اشکانیان و این پادشاه در دسترس نیست اما با بررسی منابع می توان دریافت که بلاش اول بر خلاف چند شاه اشکانی که قبل از وی سلطنت کردند، سفاک و ستمگر نبود و پدر کشی و برادر کشی از او مشاهده نگردید. او نه تنها نزدیکان خود را نکشت، بلکه یگانگی و وفاق را در خانواده ی اشکانی بر پایه ی استوار قرار داد و بدینوسیله نیت خود را نه تنها با حرف، بلکه در عمل به اثبات رسانید.

وی گذشته از داشتن این ویژگی، سرداری کاردان و شایسته و صاحب عزمی راسخ بود. این سیرت و صفت بارز او در مخاصمات عدیده با سردار نامی روم (کوربولو) به خوبی به چشم می خورد. او از لحاظ مزیت بر او چیره گشت.

تیر اندازان با مهارت اشکانی که خود را از نسل آرش می دانستند

بن مایه:

عبدالعظیم رضایی. تاریخ ده هزار ساله ی ایران. چاپ پانزدهم، تهران: انتشارات اقبال.

برگرفته شده از پردیس اهورا

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «بلاش یکم و احیای تمدن ایرانیان باستان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۲.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1321/pdf/بلاش-یکم.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵